

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและแนวคิดทางทฤษฎี	8
แนวคิดทางทฤษฎีของ Kuznets	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับป่าชายเลน	15
ความสำคัญและประโยชน์ของป่าชายเลน	15
ปัญหาที่เกิดขึ้นกับป่าชายเลน	16
สาเหตุปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อป่าชายเลน	18
ผลกระทบจากการทำลายป่าชายเลน	19
แนวทางการแก้ปัญหา	20
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	26
สมมติฐานในการวิจัย	26
วิธีการวิจัย	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
แบบจำลองที่ใช้การศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 กฎหมายและมาตรการด้านทรัพยากรป่าชายเลน	30
กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการป่าชายเลน	30
หน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่เขตประมงที่ 1	32
หน่วยป้องกันรักษาป่าชายเลน	34
สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน	37
บทที่ 5 ผลการวิจัย 45	
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และประเมินค่าจุดเปลี่ยนความสัมพันธ์ ระหว่างความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita)	46
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจังหวัดระยอง	47
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจังหวัดจันทบุรี	52
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจังหวัดตราด	58
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในภาพรวมของเขตประมงที่ 1	63
ผลการศึกษาความคิดเห็นจากผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำริมชายฝั่ง ในเขตประมงที่ 1	69
ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	69
ข้อมูลเกี่ยวกับป่าชายเลน	69
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะ	78
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	80
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปของป่าชายเลน	86
ภาคผนวก ข ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	120

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ	127
ภาคผนวก ง สภาพทั่วไปของ ต.บางกะไชย อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี	140
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์	146

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2545	2
2	เนื้อที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำริมชายฝั่ง เขตประมงที่ 1 ปี พ.ศ. 2534 - 2545	3
3	พื้นที่ป่าชายเลน เขตประมงที่ 1 ปี พ.ศ. 2532 – 2546	4
4	ป่าสงวนแห่งชาติในความควบคุมรับผิดชอบของส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (ภาคตะวันออกและภาคกลาง) พ.ศ. 2547	33
5	จำนวนพื้นที่ป่าชายเลนในความรับผิดชอบของหน่วยป้องกันรักษาป่าชายเลนแบ่งตามสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน พ.ศ. 2547	36
6	พื้นที่ป่าชายเลนในความรับผิดชอบของส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (ภาคตะวันออกและภาคกลาง) แบ่งแยกตามสถานีฯ พ.ศ. 2547	38
7	ผลการวิเคราะห์แบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดระยอง	49
8	ผลการวิเคราะห์แบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดจันทบุรี	55
9	ผลการวิเคราะห์แบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดตราด	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ผลการวิเคราะห์แบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ในภาพรวมของเขตประมงที่ 1	66
ตารางผนวกที่		
ก1	พื้นที่ป่าชายเลนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2547	89
ก2	มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน	91
ข1	เนื้อที่ป่าชายเลน จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด	121
ข2	เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศ เงินงบประมาณ และดัชนีราคาผู้บริโภคภาคกลาง	122
ข3	ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำริมชายฝั่ง อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน และงบประมาณในการดูแลรักษาป่าชายเลนของจังหวัดระยอง	123
ข4	ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำริมชายฝั่ง อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน และงบประมาณในการดูแลรักษาป่าชายเลนของจังหวัดจันทบุรี	124
ข5	ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำริมชายฝั่ง อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน และงบประมาณในการดูแลรักษาป่าชายเลนของจังหวัดตราด	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ข6	ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำริมชายฝั่ง อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน และงบประมาณในการดูแลรักษาป่าชายเลนของเขตประมงที่ 1	126
ค1	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดระยอง ในรูปแบบสมการเส้นตรง	128
ค2	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดระยอง ในรูปแบบสมการยกกำลังสอง	129
ค3	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดระยอง ในรูปแบบสมการยกกำลังสาม	130
ค4	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดจันทบุรี ในรูปแบบสมการเส้นตรง	131
ค5	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดจันทบุรี ในรูปแบบสมการยกกำลังสอง	132
ค6	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดจันทบุรี ในรูปแบบสมการยกกำลังสาม	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ค7	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดตราด ในรูปแบบสมการเส้นตรง	134
ค8	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดตราดในรูปแบบสมการยกกำลังสอง	135
ค9	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดตราด ในรูปแบบสมการยกกำลังสาม	136
ค10	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ในภาพรวมของเขตประมงที่ 1 ในรูปแบบสมการเส้นตรง	137
ค11	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ในภาพรวมของเขตประมงที่ 1 ในรูปแบบสมการยกกำลังสอง	138
ค12	ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ในภาพรวมของเขตประมงที่ 1 ในรูปแบบสมการยกกำลังสาม	139

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับแนวโน้มมลพิษสิ่งแวดล้อมในรูป U คว่ำ	9
2	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ประชาชาติต่อหัวกับระดับมลพิษสิ่งแวดล้อมกรณีมลพิษเพิ่มขึ้นอย่างสมบูรณ์	10
3	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ประชาชาติต่อหัวกับระดับมลพิษสิ่งแวดล้อมกรณีมลพิษลดลงอย่างสมบูรณ์	11
4	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ประชาชาติต่อหัวกับระดับมลพิษสิ่งแวดล้อมกรณีที่มีการตระหนักถึงความสูญเสียของสิ่งแวดล้อม	12
5	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ประชาชาติต่อหัวกับระดับมลพิษสิ่งแวดล้อมกรณีที่มีการตระหนักถึงความสูญเสียของสิ่งแวดล้อม เมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งเกิดการละลาย	13
6	โครงสร้างการบริหารงานของส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1	34
7	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดระยอง พ.ศ. 2525 – 2546	51
8	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2525 – 2546	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
9	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ของจังหวัดตราด พ.ศ. 2525 – 2546	62
10	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่แท้จริงต่อหัว (Real GPP per Capita) ในภาพรวมของเขตประมงที่ 1 พ.ศ. 2525 – 2546	68
ภาพผนวกที่		
ก1	การกระจายตัวของป่าชายเลนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2547	88
ง1	แผนที่พื้นที่ติดต่อกับจังหวัดจันทบุรี	142
ง2	แผนที่จังหวัดจันทบุรี	143
ง3	แผนที่อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	144
ง4	แผนที่ตำบลบางกะไชย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	145